

Ezker-eskuin

Eskuma eta ezkerre bereizten ikasi egiten dugu, bost urtetik aurrera edo. Baina jende asko dago ezkerre eta eskuma nahasten dituenen. Gure auzokoa horietako bat da. Badoa Kapstadt hiritik autoa gidatzen, gauez, eta ondoan duen lagunak ematen dizkio jarraibideak. Lagunak ere nahastu egiten ditu ezker-eskuin. “Ezkerretara”, esan dio lagunak bidegurutze batean. Ez, ez! “Beste” ezkerre.

Bukatzeraz doan 2016. urteak lezio batzuk eman dizkit ezker-eskuin auzian. 2015. urtearen atarian hasi zen garai berria. Horrela aurkeztu zuten Greziako Gobernua osatzeko (ezkerreko) Syriza eta (eskumako) Greziar Independenteak elkarrekin osatu zuten koalizioa. Kategoria zaharkituak omen ziren ezkerre eta eskuma. 2016. urteko gertaera politikoek, bozetan adierazitako jarrerak behinik behin, lagundu didate ulertzen, zergatik dauden ezker-eskuin horren hurbil. Eta, ai, horren urrun!

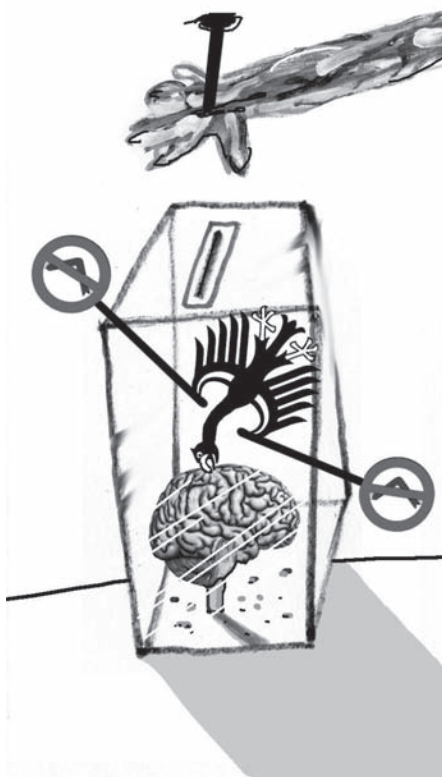
Oinarrian oso sinplea da mekanismoa: zentroko politikari ei direnek ez badiote jende arruntaren kezkei erantzuten, jende arrunta zentrotik mugitu behar da, eta muturretara joan.

Alemanian boto-emaeleen kontrako politika egin dute zentroko taldeek, *Volkspartei* deritzotenek, herriaren alderdiek. Sozialdemokraziaren ezkerrean kokatzen den Die Linke nagusi izan den lurraldeetan, berdin; huts egin die boto emaleei. Eta hara, Angela Merkelen alderdiaren eskuman kokatu den talde batek egin du sarrera joko politikoan, AfD alderdiak. Nori eta Die Linke-ri kendu dizkio boto asko, non eta hauek indarra zuten tokietan. Azken batean, mutur bat eta bestea hurbil daudela aditzera ematen digute, berriz ere. Frauke Petry, talde eskuindarrekoa, Marine Le Penekin ondo konpontzeaz gain, Die Linkeko Sarah Wagenknecht-ekin ere ondo moldatzen omen da.

Irati Elorrieta

IDAZLEA

Antton Olariaga

Elkarrekin eman duten elkarriketa baten harira, bien arteko elkarguneak azpimarratu izan dituzte komunikabideek: Europar Batasunaren demokrazia defizitari egiten dioten kritika, TTIP eta CETAr ezetza edo Deutsche Bank-aren balizko erreskate publikoaren kontrako jarrera.

Gerta liteke, beraz, Grezian bezala, koalizioa osatzea? Nazionalista eta arrazista izatea egotzi dio Wagenknechtek AfD-ri. Frauke Petrik ez(in) ditu esan edo sare sozialetan argitaratu Donald Trumpen adinako astakeriak, baina aurpegiratzan zaio alderdiko zenbait kideren mezu iraingarrietatik distantzia ez hartzea; hauek onartzea, publiko mota batengana heltzeko asmoz.

AEBetan ez da zentroko muturretan sortutako alderdietara joan botoa; nahikoa izan da alderdi tradizionalak batean hautagai hiperboliko bat jartzea. Baina han ere, Trumpen mezu diskriminatzaileak alde batera utzita, hark aipatzen dituen behar batzuetan zuzen dabilela adierazi du Bernie Sanders senatariak berak. Hauteskunde ondoan CNN katean emandako elkarriketan klase ertainen, klase langilearen beharrez aritu zen Sanders. Bat dator Trumpen programan izan dituen hainbat gairekin: gutxiengo soldaten igoera, azpiegiturak berregiteko premia, TTIP eta beste itun transnationalei ezetza. Iparramerikarrek askotan oso argi esan ditzakete gauzak, denok ulertzeko moduan: haserre egoteko arrazoiak badaudela esan zuen Sandersek, koska dela haserre hori nora bideratu. Zeren eta, ezkerre edo eskuinera bideratu, ez da bigarren mailako gauza. Nola izango da berdin? Musulman, latino, emakume, homosexualei bideratutako irainak aintzat ez hartu? Ezkerre eta eskuma ez dira gauza berbera. Ez dira, ezinegon berari (gauden lekuan egoten jarraitu ezinari) erantzuna ematen diotenean ere. ■